

El canyís

(ALDC, V, 1154. El canyís)

El *canyís* es refereix a un teixit, reixat fet inicialment de canyes, però que pot ser de fustes (190) o d'albons (80), generalment per a assecat fruites (albercocs, figues, etc.); el mot (var. *canyi*[θ] 108, 132, 134, 139, *canyisso* 87, 94, 157, *canyi*[θ]o 100, 138; *encanyissat*, *acanyissat* 35, der. de *encanyissar* i *acanyissar*, respectivament) deriva de CANNĪCĪU, compost de CANNA i el suf. -ICIU > -ís 'de la matèria del nucli' (com *pedris* 'de pedra'), amb palatalització del grup -NN- (com PĪNNA > *penya*), però que no ha tingut lloc en el cas de *canís* ni en el de *canat*, compost de *cana* (< CANNA) més el suf. -at (< -ATU), indicador de 'conjunt de, estesa de', documentat al s. XVI (O. Pou, que sovint aparellava la var. val. amb la gironina, registra "canyís o canat", 1580).

Cleda, der. del cèltic KLĒTA, ha arribat a 'canyís' a partir de 'barrera de bastons d'un clos', com *estora de canyes* 83 (< llat. STOREA), des de 'trena de joncs o de cordes' (*DELL*). *Secador* 23, 88, 183 s'ha format sobre *secar* (< SĪCCARE) i el suf. -ador per la seva funció d'assecat fruita. *Sarso* 189 és un manlleu al cast. *zarzo* 'teixit de vares, canyes, joncs o vímetes'.

En la distribució areal, *canyís* (i *encanyissat*), amb palatal, ocupa la major part del territori, mentre que *canís* i *canat*, amb nasal no palatal, s'estenen per una àrea notable septentrional, la qual cosa obliga a prescindir de la resposta mossaràbiga ("canís, variant potser semimossàrab", *DECat*).

Canyís i *encanyissat* són mots normatius des del *DOrt*, 1917.

